

Energidepartementet
Postboks 8148, Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

30.07.2024

Innspill på forslag til endringer i NEM-forskriften om modenhetsvurderinger, rapportering av tidsbruk på tilknytninger, m.m.

Lede takker for muligheten til å gi innspill på Energidepartementets (EDs) forslag til endringer i forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM). Forslaget tar for seg modenhetsvurderinger, rapportering av tidsbruk på tilknytninger, plikten til å tilknytte 'uten ugrunnet opphold' og sanksjonering av pliktbrudd.

Lede er et av Norges største nettselskaper, og vi drifter og utvikler lokalt og regionalt distribusjonsnett. Det lokale distribusjonsnettet forsyner rundt 215 000 sluttbrukere i Vestfold, Viken (Svelvik) og Telemark (Grenlandsområdet og Hjartdal kommune), mens det regionale distribusjonsnettet forsyner en rekke lokale distribusjonsnett og flere av Norges største industribedrifter.

1. Modenhetsvurderinger

ED foreslår at NEM-forskriften skal stille krav til gjennomføring av modenhetsvurderinger. Lede støtter dette, men vi har en del innspill på EDs forslag. For at modenhetsvurderinger skal fungere som tiltenkt, må det gjøres en del endringer.

1.1 Bare modenhetsvurderinger løser ikke Norges net utfordringer

Modenhetsvurderinger er et lavterskeltiltak som nettselskapene selv har innført. Ordningen sørger for at en aktør som ønsker tilknytning, må ha en viss modenhet for å kvalifisere til å stå i kapasitetskø og reservere kapasitet. Modenhetsvurderinger gir ikke Norge nok tilknytningskapasitet i tide, og modenhetsvurderinger fører ikke til at prosjekter med stor samfunnsmessig verdi prioriteres i en situasjon der tilgangen til strømnettet er et knapphetsgode. Alene er ikke modenhetsvurderinger nok.

Situasjonen med fulle strømnett og for lange tilknytningstider for større nettkunder er ikke ny. Det er lenge siden Strømnnettutvalget ferdigstilte sin 'Nett i tide' -utredning, og etterpå kom det enda

flere rapporter som 'Mer av alt – raskere' (Energikommisjonen), 'Regjeringens handlingsplan for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet' (OED) og 'Omstilling til lavutslipp. Veivalg for klimapolitikken mot 2050' (Klimautvalget). På tross av alle rapportene har lite skjedd. Lede og andre har foreslått gode tiltak. Nå håper vi på handling som adresserer de faktiske utfordringene.

Selv 'uten ugrunnet opphold' tar det ofte for lang tid å etablere nytt regionalt distribusjonsnett og transmisjonsnett. For at samfunnet skal få nok tilknytningskapasitet i tide må tre spor følges:

- Nettanlegg må etableres basert på forventninger før de faktiske behovene oppstår. Både EU og IEA peker på forventningsbaserte nettinvesteringer^{1,2}. Den norske nettreguleringen straffer imidlertid nettselskapene økonomisk for forventningsbaserte nettinvesteringer.
- Driftstiltak som kan muliggjøre flere tilknytninger raskere, må etableres og benyttes. Den norske nettreguleringen straffer imidlertid nettselskapene økonomisk for slike driftstiltak fordi tiltakene krever ressurser og koster penger.
- Prioritering av hvem som skal få tilgang til nettkapasitet fordi det er et knapphetsgode. Modenhetsvurderinger, altså det som ED foreslår nå, gir ingen prioritering av tilknytninger som gir stor verdi for samfunnet. Hvis myndighetene ønsker at tilgjengelig nettkapasitet skal benyttes slik at en oppnår maksimal samfunnsnytte, må det utarbeides prioriteringskriterier.

Det er en stor utfordring for Norge at incentivene i dagens økonomiske nettregulering jobber mot forventningsbaserte nettinvesteringer og driftstiltak som kunne muliggjort flere tilknytninger raskere. Nettreguleringen premierer fortsatt nettselskaper som gjør minst mulig, og den straffer nettselskapene for forventningsbaserte nettinvesteringer og ressursbruk på driftstiltak. Dette er ikke samfunnsmessig rasjonelt. Den siste tiden har myndighetene sagt at nettselskapene ikke skal bry seg om eller følge nettreguleringens økonomiske incentiver^{3,4,5}, men hvorfor har Norge en incentivregulering som ikke skal ha en betydning? Hele poenget med å ha en incentivregulering er jo at den skal være oppdragende. Myndighetene bruker økonomisk belønning og straff som drivkraft fordi det fungerer. Den økonomiske belønningen for å gjøre minst mulig ble attpåtil forsterket i 2023 da vektingen av kostnadsnormen ble økt fra 60 % til 70 %. Denne endringen som gikk i feil retning, skjedde faktisk samtidig med at myndighetene jobbet med tilknytningsutfordringen. Nå er det imidlertid på tide at skuta snus. Strømnett er samfunnskritisk infrastruktur. Det er uheldig å ha en nettregulering som bremser samfunnsutviklingen og som vanskeliggjør det grønne skiftet. Dagens norske nettregulering jobber mot økt verdiskaping og gjør klimamålene lite oppnåelige. Det er ganske urovekkende at NVE ser at behovet for kraft synker på grunn av

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_6044

² <https://www.iea.org/reports/electricity-grids-and-secure-energy-transitions>

³ <https://www.europower.no/politikk/bransjens-bonn-til-aasland-hjelp-rme-til-a-forsta-utfordringene-vare/2-1-1674913>

⁴ https://energiwatch.no/nyheter/nett_teknologi/article16940050.ece

⁵ <https://www.europower.no/nett/aasland-med-skarp-kritikk-av-passiv-bransje-det-er-ikke-forbudt-a-investere/2-1-1512603>

avlyste industri- og klimaprosjekter⁶. Uten raske nok tilknytninger til strømmettet er det krevende å utvikle samfunnet videre.

1.2 Om modenhetsvurderinger

Tilbake til modenhetsvurderinger, Lede var tidlig ute med dette konseptet, og vi har allerede gjort oss en god del erfaringer. Formålet var å hindre at urealistiske 'luftslott' og tilretteleggere som kun har ønsker, skulle blokkere markedstilgangen til faktiske aktører med realistiske prosjekter. Modenhetskriterier øker terskelen for å stå i kapasitetskø og reservere kapasitet.

Lede, Fornybar Norge og åtte andre nettselskaper har utarbeidet 'Beste praksis for tilknytninger'. Denne tar bl.a. for seg modenhetsvurderinger. Erfaringer høstes fortløpende og arbeidet pågår fremdeles. Lede setter pris på at EDs forslag bygger på dette arbeidet.

Lede har gått gjennom EDs forslag og foreslår flere endringer.

1.3 Tilnærmingen til gjennomføring av modenhetsvurderinger må gi likebehandling. Et overliggende nettselskap må alltid kunne overprøve det tilknyttende nettselskapets modenhetsvurderinger

EDs forslag legger opp til å ha et minimumskrav med hensyn til modenhetsvurderinger, og at ansvaret for vurderingene skal fordeles mellom ulike nettselskaper basert på effektgrenser (for-slag til ny § 3-4 første ledd). I utgangspunktet har det tilknyttende nettselskapet ansvaret for å gjøre modenhetsvurderinger. Men for tilknytninger eller kapasitetsøkninger i lokalt distribusjonsnett som er på 30 MW eller mer, skal det overliggende nettselskapet i regionalt distribusjonsnett gjøre modenhetsvurderingene. Og for tilknytninger eller kapasitetsøkninger som er på 100 MW eller mer, skal nettselskapet i transmisjonsnettet gjøre modenhetsvurderingene.

Lede støtter ikke EDs forslag. Det vil ikke gi likebehandling. Ansvaret for modenhetsvurderinger bør alltid ligge hos det tilknyttende nettselskapet som kjenner kunden best. Men overliggende nettselskaper må kunne overprøve modenhetsvurderingene for å kunne koordinere køen på en rettferdig måte. For å muliggjøre en overprøving, må et overliggende nettselskap kunne kreve supplerende informasjon som påkreves av egen standard for modenhetsvurderinger. Hensikten er å sikre at alle i samme kø likebehandles. I praksis vil en koordinerende modenhetsvurdering være noe som gjøres i fellesskap av det tilknyttende nettselskapet og berørte overliggende nettselskaper. De siste årene har nettselskapene vist at de samarbeider godt om slike vurderinger.

⁶ <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyheter-energi/fortsatt-positiv-kraftbalanse-mot-2028/> ("Kraftforbruket øker, men ikke så sterkt som tidligere antatt. Noe av det kan skyldes energieffektivisering, men hovedgrunnen er nok at flere industri- og klimaprosjekter blir utsatt, forsinket eller avlyst, sier Lund.")

1.4 Tilnærmingen til modenhetsdato/-tidspunkt må gi likebehandling. Tidspunktet der en nettkunde har levert god nok modenhetsinformasjon til det tilknyttende nettselskapet, er godt egnet

ED foreslår at modenhetsdatoen skal settes etter datoen for ferdig modenhetsvurdering (forslag til ny § 3-4 andre ledd).

Lede støtter ikke EDs forslag. Forslaget vil føre til at nettkunder ikke likebehandles, og det har en rekke andre utfordringer. Modenhetsdatoen bør settes ut fra tidspunktet der en nettkunde har levert god nok modenhetsinformasjon til det tilknyttende nettselskapet (tilsvarer dagens 'beste praksis'). Noen ganger kan det bare være et par timer som skiller mellom to nettkunder.

Bekymringer relatert til EDs forslag:

- Forslaget vil føre til at ulik saksbehandlingstid hos nettselskapene og den enkelte saksbehandler vil få betydning for nettkundenes modenhetsdatoer, noe som er lite rimelig.
- Når mange nettselskaper er involvert i en tilknytning, kan prosessen fra innlevert modenhetsinformasjon til ferdige modenhetsvurderinger ta lenger tid. Det er lite rimelig om nettkunder i områder med flere nettselskaper påføres en ulempe på grunn av dette i modenhetsdatoene.
- Hvis saksbehandlingstidene hos nettselskapene får betydning for modenhetsdatoer, kan det påvirke kvaliteten på modenhetsvurderingene. Feilvurderinger kan få store konsekvenser.
- Forslaget skiller ikke på nettkunder som er modenhetsvurdert på samme dag, på en god måte.
- Forslaget svekker nettkundenes incentiver til å gi god nok modenhetsinformasjon raskt fordi deres modenhetsdatoer uansett avhenger av nettselskapenes saksbehandlingstider.

Lede tror ikke at EDs bekymringer overfor å sette modenhetsdatoen ut fra tidspunktet der nettkunden har levert god nok modenhetsinformasjon, er relevante. Nettselskapene reserverer ikke kapasitet fortløpende. Dette gjøres kontrollert og puljevis. Det utvikles også nye digitale verktøy, f.eks. i regi av Elbits, som skal støtte opp under og koordinere tilknytningsprosessen.

1.5 Det må stilles krav til 'avklart aktør bak kapasitetsbehovet' og 'prosjektbeskrivelse med formål og bakgrunn'

I dagens 'beste praksis' finnes to kriterier som ikke er inkludert i EDs forslag (forslag til ny § 3-4 andre ledd). Dette er muligens de to viktigste kriteriene. Ledet mener at det må stilles krav til 'avklart aktør bak kapasitetsbehovet' som er en forbedret variant av krav til kunde, og 'prosjektbeskrivelse med formål og bakgrunn'.

I dag har vi en situasjon der rask tilgang til strømmettet ofte er et knapphetsgode. Modenhetsvurderinger er et lavterskeltiltak som skal sørge for at faktiske aktører med reelle tiltak ikke blokkeres av 'luftslott' eller tilretteleggere som kun har ønsker. Skal modenhetsvurderinger ha en effekt, må

kriteriene som brukes, føre til at umodne aktører som kun har ønsker, blir vurdert som nettopp umodne. Uten krav til 'kjent aktør bak kapasitetsbehovet' og 'prosjektbeskrivelse med formål og bakgrunn', vil aktører som kun har ønsker, kunne få kjøplass og reservasjon. Dette kan blokkere for faktiske aktører med realistiske prosjekter og skape et annenhåndsmarked for tilknytningskapasitet. Altså et marked der prosjekter 'med nettilgang' selges til høystbydende. Aktører som kun har ønsker, kan spesifisere opp standardiserte prosjekter relativt godt, f.eks. kontainerbaserte datasenter, selv om de enda ikke har funnet aktører som faktisk skal utvikle prosjektene. Dette skaper et behov for krav til 'avklart aktør bak kapasitetsbehovet'. Og uten krav til 'prosjektbeskrivelse med formål og bakgrunn' kan en batterifabrikk med en stor reservasjon ende opp som et datasenter og gå forbi andre initiativ som egentlig var tidligere ute.

ED har noen bekymringer rundt et kundekriterium. Her skal vi forsøke å belyse disse bekymringene og vårt forslag. Når Nye Veier eller Statens Vegvesen skal bygge en ny vei, er det Nye Veier eller Statens Vegvesen som er behovseier og kan bestille byggestrøm på vegne av sine leverandører. Tiltaket er modent etter kriteriet om 'kjent aktør bak kapasitetsbehovet'. Videre, når en fylkeskommune skal elektrifisere en bussrute eller et fergesamband som driftes på anbud, er det fylkeskommunen som er behovseier og kan bestille tilknytning på vegne av aktøren som vinner anbudet. Tiltaket er modent etter kriteriet om 'kjent aktør bak kapasitetsbehovet'. Imidlertid, hvis Nye Veier eller Statens Vegvesen ønsker at det skal være ladestasjoner på en fremtidig rasteplass, er Nye Veier eller Statens Vegvesen kun en tilrettelegger med ønsker. I slike tilfeller bør tiltakene håndteres som umodne etter kriteriet om 'kjent aktør bak kapasitetsbehovet' helt frem til ladeaktørene som faktisk skal bygge, eie og drive ladestasjonene, avklares. Slik må nesten modenheitsvurderinger fungere. Nyttene oppstår først når modne og umodne tiltak skilles fra hverandre. Hvis kriteriene er såpass løse at mesteparten vurderes som modent, også forespørsler fra tilretteleggere som kun har ønsker, har kriteriene liten virkning.

1.6 Krav til 'status på tillatelser og avtaler' må endres til 'status på tillatelser og avtaler, samt dokumentasjon på rettigheter til bruk av areal til prosjektet'

EDs forslag om krav til 'status på tillatelser og avtaler' er utydelig og mangler viktige kriterier (forslag til ny § 3-4 andre ledd).

Lede mener at det både må stilles krav til 'status på tillatelser og avtaler' og krav til 'dokumentasjon på rettigheter til bruk av areal til prosjektet', altså 'status på tillatelser og avtaler, samt dokumentasjon på rettigheter til bruk av areal til prosjektet'. I dagens 'beste praksis' stilles det krav om dokumentasjon av eierskap eller tilstrekkelige privatrettslige rettigheter til bruk av areal for gjennomføring av prosjektet. 'Beste praksis' er altså strengere enn EDs forslag. Etter Ledes erfaringer er det meget viktig at det stilles krav som binder et prosjekt til en gitt lokasjon / eiendom.

1.7 Modenhetsvurderinger vil ikke føre til at eksisterende virksomheter får en reell fordel

I forslaget skriver ED: "*Dersom to prosjekter vurderes likt med hensyn til modenhet og framdrift, legger regjeringen til grunn at eksisterende virksomhet prioriteres.*"

Modenhetsvurderinger vil neppe føre til at eksisterende virksomheter får en reell fordel. Vilkåret som legges til grunn i sitatet over, er for lite sannsynlig. Det skal mye til for at to forespørsler vurderes som helt like. Forskjellige modenhetstidspunkter vil nesten alltid føre til at en ikke kommer i en situasjon som vil utløse en prioritering. Ønsker ED at eksisterende virksomheter skal prioriteres, må dette gjøres med en egen tilnærming, se kapittel 1.1 i dette høringsinnspillet.

1.8 Det bør angis en klagefrist for de som mister sin reservasjon eller plass i køen

Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) anbefalte å innføre en særskilt klagefrist på tre uker og en praksis der en aktør som mister sin reservasjon eller plass i køen for hele eller deler av den etterspurte kapasiteten, får beholde kapasiteten frem til klagefristen er utløpt eller endelig vedtak er fattet. I EDs forslag er RMEs anbefaling ikke fulgt.

Lede er uenig med ED og støtter RMEs forslag. Det bør angis en klagefrist for de som mister sin reservasjon eller plass i køen, og tre uker virker rimelig.

1.9 § 17-5 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet bør oppdateres slik at den tilrettelegger for at modenhetsvurderinger kan gjøres før vurdering av driftsmessig forsvarlighet, altså det som ED ønsker

I høringsforslaget skriver ED: "*Departementet legger som et utgangspunkt til grunn at nettselskapet først gjør en modenhetsvurdering, og deretter foretar en vurdering av om tilknytningen er driftsmessig forsvarlig.*" For at dette skal være mulig, må trolig § 17-5 i forskrift om kontroll av nettvirksomhet endres. I dag inneholder § 17-5 følgende bestemmelse: "*Nettselskapet skal vederlagsfritt avklare om det er driftsmessig forsvarlig å etterkomme kundens bestilling, når effektbehov og lokalisering er rimelig avklart*". Slik vi leser dagens bestemmelse, åpnes det ikke opp for å vente på en modenhetsvurdering før driftsmessig forsvarlighet skal vurderes.

1.10 Plikten til å oppbevare dokumentasjonen relatert til modenhetsvurderinger bør kobles til tidspunktet for tilknytning eller avbrutt bestilling og trenger ikke å være lenger enn nødvendig

I EDs forslag står det at: "*Dokumentasjonen etter bokstav a til d skal oppbevares i minst 20 år*" (forslag til ny § 3-4 siste ledd). Lede foreslår at dokumentasjonen som gjelder modenhetsvurderinger, skal oppbevares fra tidspunktet som nettselskapet mottar modenhetsinformasjonen frem til et bestemt antall år etter tilknytning eller avbrutt bestilling.

2. Rapportering av tidsbruk på tilknytninger

ED foreslår et nytt krav om rapportering av tidsbruk på tilknytninger: "*Nettselskap med inntektsramme skal for hver melding om ny tilknytning og endring av eksisterende tilknytning under 1 MW registrere dato for når: a) endelig melding om installasjonsarbeid er mottatt b) melding om installasjonsarbeid er godkjent c) tilbud om anleggsbidrag er sendt d) tilbud om anleggsbidrag er akseptert av kunde e) nettselskapets nettanlegg er klar for spenningssetting f) nettselskapets nettanlegg er spenningsatt*" (forslag til ny § 3-6).

Lede er positive til økt transparens overfor tidsbruk på tilknytninger, men det betinger at registrering og rapportering skjer på en enkel og standardisert måte, og at det synliggjøres hvem som faktisk er årsak til tidsbruken. Det er f.eks. lite rimelig om et tilknyttende nettselskap gjøres ansvarlig for tidsbruk hos myndighetene, andre nettselskaper eller kunden selv.

Lede kan ikke støtte og er således uenige i EDs forslag om rapportering av tidsbruk på tilknytninger. Forslaget er ikke gjennomførbart, og det vil ikke gi meningsfylt informasjon. Ikke alle tilknytninger under 1 MW håndteres i IT-systemene for installasjonsmeldinger. Det er heller ikke definert hvordan ulike kundebestillinger skal registreres og rapporteres. I dag gjør nettselskapene dette på forskjellige måter. Tilknytninger defineres og avgrenses ulikt. Uten en felles tilnærming basert på en tydelig standard, vil en ikke kunne innhente sammenlignbar og meningsfylt informasjon. De nevnte forholdene ble belyst i RMEs kartleggingsarbeid. La oss forklare dem grundigere.

De fleste større nettselskaper bruker i dag et eget IT-system for å håndtere såkalte installasjonsmeldinger, f.eks. Elsmart og Elwin. Mindre nettselskaper bruker mer manuelle tilnærminger. I IT-systemene finnes kun en delmengde av alle tilknytninger under 1 MW. I teorien kan nettselskapene rapportere data basert på installasjonsmeldingene som de allerede har, men dette er noe annet enn alle tilknytninger under 1 MW, altså det som ED nå foreslår.

Nettselskapene bruker dagens IT-systemer og installasjonsmeldinger på forskjellige måter. La oss illustrere dette gjennom et eksempel. Eksemplet tar for seg et nytt bolig-/hyttefelt. Det tar lang tid fra utbygger først tar kontakt med nettselskapet frem til siste bolig/hytte er tilknyttet. Bolig-/hyttefeltet med veier, nettinfrastruktur, bygninger, m.m. må etableres, og ofte selges ikke alle tomter med en gang.

Ulike nettselskaper kan registrerer en tilsvarende jobb på forskjellige måter. Etablering av en felles nettinfrastruktur⁷ i et bolig-/hyttefelt kan sees på som en integrert del av senere tilknytninger av bygninger, eller som en forberedelse for senere tilknytninger av bygninger. Videre kan alt relatert til et bolig-/hyttefelt håndteres i IT-systemet for installasjonsmeldinger. Alternativt kan kun den siste delen av jobben håndteres i dette IT-systemet, dvs. delmengden fra en bolig-/hytteeiers bestilling av oppkobling av en ferdig lagt stikkledning og AMS-måler frem til bygningen får strøm.

⁷ Mellomspenningskabler, nettstasjoner, lavspenningsnett, m.m.

Resten, dvs. alt det som skjer før den siste delen av jobben, håndteres i et annet saksbehandlingsverktøy.

Dette betyr at tilknytningen av et bolig-/hyttefelt kan registreres på forskjellige måter av ulike nettselskaper:

- Et nettselskap kan ha alt arbeid og tidsbruk fra bolig-/hyttefeltutbygger bestiller strøm til de individuelle bygningene får strøm i IT-systemet. Dette gir lang tidsbruk.
- Et annet nettselskap kan kun ha den siste delen av jobben i IT-systemet, dvs. delmengden fra en bolig-/hytteeiers bestilling av oppkobling av en ferdig lagt stikkledning og AMS-måler frem til bygningen får strøm. Dette gir kort tidsbruk. En bestilling kan godkjennes automatisk og betaling av anleggsbidrag kan skje med betalingskort.

Andre kombinasjoner er også mulige. De to beskrevne variantene har samme faktiske tidsbruk, men registreringene av tidsbruk blir ulike. Å sammenligne tidsbruk med et slikt bakteppe vil dermed være å sammenligne epler og pærer. Det gir ikke meningsfylt og nyttig informasjon som kan benyttes til statistikk, i nettreguleringen eller til andre formål.

Videre, det er stor forskjell i tidsbruk på en tilknytning av en bolig i et allerede opparbeidet boligfelt og tidsbruk på en tilknytning av en ny 800 kW hurtigladestasjon. Det virker ikke som at forslaget hensyntar slikt, altså at det finnes ganske forskjellige nettkunder med ulike behov.

I høringsdokumentets figur 1 på side 23 illustreres en tilknytningsprosess. Det som vises, er imidlertid ikke en standardisert tilnærming. Lede har en annen prosess som gir en annen rekkefølge på datoer: 'Installasjonsmelding' → 'Anleggsbidrag sendt' (~~Melding godkjent~~) → 'Tilbud akseptert' (~~Anleggsbidrag sendt~~) → 'Melding godkjent' (~~Tilbud akseptert~~) → (~~Anlegg klart for spenningssetting~~) → 'Anlegg spenningssett'. Lede registrerer ikke 'Anlegg klart for spenningssetting' i IT-systemet for installasjonsmeldinger.

Skal tidsbruk på tilknytninger under 1 MW rapporteres, må det etableres løsninger som muliggjør dette, og så må det standardiseres hva som faktisk skal rapporteres slik at sammenligninger blir meningsfulle. Etablering av løsninger og standardiseringsarbeid kan f.eks. skje i regi av Elbits, men det vil ta tid. Lede foreslår derfor at ED legger vekk forslaget som er sendt ut på høring. Skal en rapportering av tidsbruk på tilknytninger etableres, må et egnet grunnlag på plass først.

Til slutt vil vi påpeke at nett-i-tide og tilknytningsutfordringen er relatert til manglende kapasitet i regionalt distribusjonstett og transmisjonsnett, samt store nettkunder. Utfordringen er ikke relatert til små nettkunder, altså tilknytninger under 1 MW. Små nettkunder tilknyttes relativt raskt. Tidsbruk på små tilknytninger er gjerne gitt av bestillers / nettkundens fremdriftsplan og påvirkes ofte av forhold som er utenfor nettselskapets kontroll. Et nettselskap kan nemlig ikke tilknytte en bygning før bygningseier ønsker dette.

For tiltak som adresserer nett-i-tide og tilknytningsutfordringen vises det til kapittel 1.1 i dette høringsinnspillet. Å rapportere tidsbruk på små tilknytninger under 1 MW er et lite relevant tiltak.

3. Plikten til å tilknytte 'uten ugrunnet opphold' og sanksjonering av pliktbrudd

Lede har ingen motforestillinger til en forskriftsfesting av plikten til å tilknytte 'uten ugrunnet opphold'. Dette er en praksis som er godt etablert, og førende for nettselskapenes sakshåndtering. Vi vil samtidig minne ED om at det mest gjentakende 'ugrunnede oppholdet' i dag skjer hos myndighetene. Ventetiden på saksbehandler hos NVE er for lang. Det bør stilles økte krav til myndighetenes saksbehandling.

Lede ser ikke et behov for å endre sanksjonering ved pliktbrudd fra pålegg om retting og tvangsmulkt til overtredelsesgebyr og straff. En slik endring vil være unødvendig og uforholdsmessig. Det er ikke pliktbrudd hos nettselskapene som er årsaken til den store tilknytningsutfordringen.

Ta gjerne kontakt ved spørsmål om innspillet og annet relevant.

Med vennlig hilsen
Lede AS

Eivind Gramme
Rammefilkar

Vibeke Larvoll, Utvikling og Plan
Thea Øverli, Utvikling og Plan